

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-22>

Москвітін Роман, аспірант кафедри ТІМ НАОМА

(науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент В. П. Мазур)

Вид з мого вікна: серія пейзажів Тетяни Яблонської 1990-х років

***Ключові слова:** Яблонська, імпресіонізм, художні особливості, стилістика, образотворча мова.*

Roman Moskvitin, PhD Student, Department of Theory and History of Art, NAFAA (academic mentor: Associate Professor Viktoria Mazur)

The view from my window: a series of landscape paintings by Tetyana Yablonska from the 1990s

Abstract. Since the early 1990s, Tetyana Yablonska has been forced to stay indoors from autumn to spring due to poor health. Despite this, her last decades of her life were very fruitful. This is reflected in her extensive series of landscape motifs around her home, which she painted in a variety of weather conditions.

Key words: *Yablonska, impressionism, style and manner, stylistics, visual language.*

Цінність та вражаюча різноманітність художньої спадщини Тетяни Яблонської обумовили її особливу роль в історії українського образотворчого мистецтва ХХ ст. Для творчого шляху мисткині характерне перманентне прагнення до оновлення засобів художньої виразності. Результатом поєднання цієї якості з інтенсивністю творчого процесу стала унікальна лінія стилістичних змін. Комплексний мистецтвознавчий аналіз дає підстави акцентувати увагу на оригінальності індивідуальної художньої манери Яблонської в кожному з етапів її творчості.

Початок 1990-х рр. у творчості Яблонської позначений новим етапом стилістичної трансформації та оновленням образно-пластичної виразності. В цей період, внаслідок хвороби, істотно змінюються можливості для живопису. Проте фізичні обмеження безсилі перед «творчою жагою» та волею мисткині. Влітку основною майстернею стає Будинок творчості художників у Седневі, а точніше – старий затишний сад на території комплексу. А від осені й до весни головною локацією для творчості художниці слугує її власна квартира. Завдяки своєму дивовижному, відшліфованому роками, художньому сприйняттю дійсності Яблонська знаходить безліч мотивів для натхнення. Серед багатства нових тем особливе місце займають серії пейзажів, написаних художницею зі свого вікна. Мисткиня зображує природу в найрізноманітніших погодних умовах. Гострота художнього сприйняття, тонке відчуття миттєвостей настрою природи та майстерність плернерного живопису перетворюють скромні мотиви навколо будинку на виразний неповторний світ.

Section 1. Ukrainian art from ancient times to the present

Серія пейзажів демонструє уважне спостереження за природою, що незмінно було характерним для художнього кредо Яблонської. У цих роботах художниця продовжує творчі пошуки в напрямках живописного відтворення світла, виразних можливостей кольору та живописного тону.

Різноманітність живописних та композиційних рішень, майстерне використання імпресіоністичного досвіду живопису в поєднанні з бездоганним володінням реалістичним методом відтворюють на полотнах неосяжне багатство мінливості впливу природного світла на пейзаж. Це наповнює всю серію полотен тонким живописно-емоційним відображенням плину часу. Яскравими прикладами даної серії є зокрема наступні твори: «Рожевий будинок» (1994); «Весняне сійво» та «Коло весни» (1995); «Випав сніг», «Дощовий вересень», «Золотий вечір» (1996); «Квітень. Дощ», «Навесні», «Час цвітіння» та «Падає сніг» (1997); «Зимова прогулянка», «Світлого дня» (1998); «Наш двір взимку» (1999).

Мистецтвознавчий аналіз серії пейзажів з вікна виявляє в живописі Яблонської даного періоду стилістичну трансформацію, оновлення художньої концепції пейзажу та зміни в творчому методі. В свою чергу це є одним з сукупності факторів, що підкреслюють мистецьку оригінальність та окрему цінність творчості Т. Яблонської 1990-х років.

